

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2017 r.

**Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

|                        |                                       |
|------------------------|---------------------------------------|
| <b>Przewodniczący:</b> | SSR Agnieszka Turowska                |
| <b>Ławnicy:</b>        | Małgorzata Rzechuła, Barbara Żukowska |
| <b>Protokolant:</b>    | Aleksandra Ignacionek                 |

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2017 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy powództwa A. C.

przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S.

o ustalenie istnienia stosunku pracy;

1. oddała powództwo

2. zasądza od powódki A.(...)na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. kwotę 180 zł( słownie; sto osiemdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;

3. nakazuje ściągnąć od powódki na rzecz Skarbu Państwa – płatne kasa Sądu Rejonowego (...) w G.kwotę 505,70 zł ( słownie: pięćset pięć złotych i 70/100 ) tytułem zwrotu wydatków;

## UZASADNIENIE

Powódka A. – C. wystąpiła z pozwem przeciwko (...) Spółce z.o.o. w S. o ustalenie ,że jest zatrudniona w pozwanej spółce na podstawie umowy z dnia 1 czerwca 2012 r . Dodatkowo wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia powództwa z uchybieniem terminu z uwagi na brak winy. W uzasadnieniu pozwu wskazała ,że w dniu 29 kwietnia 2015 r zawarła z pozwaną porozumienie dotyczące rozwiązania umowy o pracę z dniem 30 lipca 2015 r . Po jego złożeniu dowiedziała się o tym ,że jest w ciąży i że była w niej od około 3 tygodni w chwili jego zawarcia . W związku z czym w dniu 27 sierpnia 2015r przedłożyła pracodawcy oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę za porozumieniem stron wraz z kopią stosownego zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego ciążę. Pracodawca początkowo zapewniał ją o pozytywnym załatwieniu tej sprawy jednakże pismem z dnia 1 września 2015 r sporządzonym przez pełnomocnika poinformował ją ,że nie uznaje oświadczenia za skuteczne . Według strony wnoszącej pozew jej oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych było skuteczne w konsekwencji powódka pozostaje nadal w zatrudnieniu u pozwanego. Dodatkowo wskazała ,że powódka w dniu 12 czerwca 2015 r poroniła, jednak w lipcu 2015 r ponownie zaszła w ciążę, która trwa do dnia dzisiejszego. Co do wniosku o przywrócenie terminu wskazała ,że od wielu miesięcy pozostaje w bardzo złym stanie psychicznym i fizycznym związanym z utratą pierwszej ciąży i obawą o drugą. Wobec czego nie była w stanie podjąć

jakichkolwiek kroków prawnych w celu złożenia stosownego powództwa do sądu po otrzymaniu negatywnej decyzji od pozwanej . W dniu 6 listopada 2015 r poczuła się na tyle dobrze że spotkała się z prawnikiem i zdecydowała się podjąć odpowiednie kroki prawne.

Pozwana spółka w odpowiedzi na pozew domagała się oddalenia powództwa w całości wskazując na brak podstawy prawnej żądania , sprzeczność z zasadami wiedzy , wątpliwości co do wiarygodności dokumentacji lekarskiej oraz sprzeczność z zasadami doświadczenia życiowego. W uzasadnieniu wskazała ,że przedmiotem ochrony jest ciąża trwająca w momencie złożenia oświadczenia woli , od którego następnie pracownica chciała się uchylić. W niniejszej sprawie zaś powódka w chwili składania oświadczenia woli była według jej twierdzeń w drugiej ciąży ponieważ pierwszą straciła. Tym samym to oświadczenie powódki nie zmierzało do ochrony poprzedniej rzekomej ciąży lecz wyłącznie do ochrony obecnej . W ocenie pozwanej w momencie podpisywania oświadczenia powódka nie była w ciąży na co wskazują wyniki badania poziomu hormonu beta HCG wskazujące na 3-4 tydzień ciąży w dniu 12 czerwca 2015r co oznacza ,że jej ewentualna ciąża mogła się rozpocząć ok 12 maja 2015 r

Wynagrodzenie powódki liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 5 800 zł( słownie: pięć tysięcy osiemset )

( dowód: zaświadczenie o zarobkach k: 62

### **Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :**

Powódka A. – C.była zatrudniona (...)spółką zoo z siedzibą w S. na podstawie umowy o pracę zawartej początkowo na czas określony od dnia 1 marca 2012 r do dnia 31 maja 2015 r a następnie do dnia 1 czerwca 2012 r zawartej na czas nieokreślony w wymiarze całego etatu na stanowisku Projektanta Instalacji Okrętowych .

( dowód: umowy o pracę akta osobowe cz .B k:23, 18, przesłuchanie powódki k: 91-92 adnotacje 00:06:38-00:19:46, k 179-180 adnotacje 00:03:01- 00:34:10 )

A. – C.i pozwana w dniu 29 kwietnia 2015 r zawarły porozumienie w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę na zasadzie porozumienia stron z dniem 30 lipca 2015 r .

(dowód: porozumienie stron k: 7)

W dniu 27 sierpnia 2015 r powódka złożyła osobiście w siedzibie pozwanej oświadczenie , że w związku z mylnym wyobrażeniem o istniejącym stanie rzeczy uchyła się od skutków rozwiązania umowy o pracę. Treść tego dokumentu była przygotowana przez męża powódki , który z zawodu jest marynarzem. Do tego momentu powódka czuła się dobrze na tyle ,że mogła pojechać do pracodawcy.

( dowód: oświadczenie z dnia 26 sierpnia 2015 r k: 8, przesłuchanie powódki k: 91-92 adnotacje 00:06:38-00:19:46, k 179-180 adnotacje 00:03:01- 00:34:10, przesłuchanie pozwanego k: 92-93 adnotacje 00:19:53- 00:27:08 ,k: 180 -181 adnotacje 00:34:10-00:50:54)

Specjalista ginekolog dr S. S. w dniu 26 sierpnia 2015 r wystawił powódce zaświadczenie lekarskie w którym wskazał ,że na dzień 20 maja 2015 r powódka była w 6 tygodniu ciąży.

( dowód: zaświadczenie lekarskie k:9)

Pozwana spółka w piśmie z dnia 1 września 2015 r poinformowała powódkę ,że zawarte w piśmie powódki oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych rozwiązania umowy o pracę nie jest skuteczne bowiem z przedstawionego przez nią zaświadczenia lekarskiego wynika aby w dniu 13 sierpnia 2015 r była w czwartym tygodniu ciąży co oznacza ,że ciąża rozpoczęła się ok 16 lipca 2015 r a więc już po zawarciu porozumienia z pracodawcą. Zakwestionowała także zaświadczenie z dnia 26 sierpnia 2015 r wskazujące ,że w dacie 20 maja 2015 r była w 6 tygodniu ciąży ze względu na brak możliwości stwierdzenia w tej dacie tego faktu . Pismo to powódka otrzymała na

początku września. Nic z tym nie zrobiła do 6 listopada 2015 r ,kiedy to zgłosiła się do pełnomocnika reprezentującego ją w niniejszym postępowaniu .

( dowód: pismo z dnia 1 września 2015 r k: 10, przesłuchanie pozwanego k: 92-93 adnotacje 00:19:53- 00:27:08 ,k: 180 -181 adnotacje 00:34:10-00:50:54, przesłuchanie powódki k: 91-92 adnotacje 00:06:38-00:19:46, k 179-180 adnotacje 00:03:01- 00:34:10 )

Poziom beta HCG na dzień 12 czerwca 2015 wynosił 12,8 co wskazują na 4 tydzień ciąży.

( dowód; badanie poziomu beta HCG k: 15)

15 czerwca 2015 r wynosił 1,9 co wskazuje na to ,że powódka nie była w ciąży tego dnia.

( dowód: wynik badania poziomu beta HCG na dzień 15 czerwca 2015 r k: 16)

Powódka po tym jak dowiedziała się w maju ,że jest w ciąży nie złożyła do pracodawcy zaświadczenia które by ten fakt potwierdzał. Jak uzyskała zwolnienie lekarskie to było ono oznaczone symbolem B , który wskazuje na to ,że była w ciąży. Główna księgowa w pozwanej spółce L. Ż. próbowała się z powódką skontaktować telefonicznie ale nie odbierała od niej telefonu, w związku z czym wysłała do niej wiadomość e- mail na służbową skrzynkę z prośbą o kontakt. Powódka jednak nie odpisała.

( dowód: przesłuchanie L. Ż. k: 163 -164 adnotacje 00:02:19- 00:20:07, przesłuchanie powódki k: 91-92 adnotacje 00:06:38-00:19:46, k 179-180 adnotacje 00:03:01- 00:34:10)

09 września 2015 r dr S. S. wystawił powódce zaświadczenie lekarskie w którym wskazał, że w dniu 12 czerwca 2015 r poroniła .

(dowód: zaświadczeni k: 23)

12 sierpnia 2015 r poziom tego hormonu u powódki wynosił 553,9 co wskazuje na 4 tydzień ciąży .

( dowód: wynik badania z dnia 12 sierpnia 205 r k: 17)

13 sierpnia 2015 r dr T. M. wystawił powódce zaświadczenie lekarskie w którym wskazał ,że powódka była w 4 tygodniu ciąży.

( dowód: zaświadczenie k:29 akt osobowych powódki cz. C, przesłuchanie pozwanego k: 92-93 adnotacje 00:19:53-00:27:08 ,k: 180 -181 adnotacje 00:34:10-00:50:54)

W oparciu o wynik beta HCG z dnia 12 czerwca 2015 r można stwierdzić ,że powódka mogła być w przedziale od 10 dnia do 4 tygodnia ciąży. Nie można na tej podstawie jednoznacznie określić iż była w 4 tygodniu ciąży. Wyniki badania z dnia 12 i 15 czerwca mogą potwierdzić jedynie spadki poziomu hormonu beta HCG ( poronienie hormonalne) natomiast nie można jednoznacznie określić iż mamy do czynienia z poronieniem ciąży. Do kolejnego zapłodnienia niezbędne jest jajczkowanie , które z reguły występuje w połowie cyklu miesięcznego , co oznacza ,że musi wystąpić co najmniej jedno krwawienie miesięczne między poronieniem , a kolejną ciążą ( hipotetycznie jest to możliwe , ale z praktyki zawodowej wynika ,że po przebytych poronieniu powinna wystąpić normalizacja poziomu hormonów , przygotowanie śluzówki jamy macicy , a do zapłodnienia dochodzi zazwyczaj między 3 a 6 miesiącem po poronieniu. 12 sierpnia 2015 r powódka była w 4-5 tygodniu ciąży .

( dowód: opinia biegłego specjalisty położnika , ginekologa i endokrynologa k:130-131)

Powódka w dniu 20 maja 2015 r podczas wizyty u lekarza ginekologa dowiedziała się ,że jest w ciąży. Nie wzięła od niego zaświadczenia lekarskiego w celu przekazania pozwanemu . Potem przez kilka dni pracowała po czym poszła na

zwolnienie lekarskie a w dniu 12 czerwca 2015 r poroniła. W kolejną ciążę zaszła w lipcu 2015 r a dowiedziała się o niej w połowie sierpnia 2015 r . Powódka pracowała w lipcu 2015 r.

( dowód: przesłuchanie powódki k: 91-92 adnotacje 00:06:38-00:19:46, k 179-180 adnotacje 00:03:01- 00:34:10

### **Sąd Rejonowy zważył, co następuje:**

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów prywatnych znajdujących się w aktach sprawy oraz na podstawie zeznań świadka L. Ż. , opinii biegłego sądowego oraz zeznań stron.

Sąd ocenił dokumenty prywatne złożone przez powódkę takie jak zaświadczenia lekarskie potwierdzające stan ciąży zgodnie z dyspozycją artykułu 245 kpc który stanowi ,że dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Jeżeli chodzi o zeznania świadka L. Ż. to Sąd uznał je za wiarygodne w takim zakresie w jakim posłużyły do ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie i były potwierdzone zeznaniami samej powódki. Fakt zaś ewentualnej wiedzy członków zarządu o tym czy zwolnienie lekarskie powódki ma związek z jej ciążą nie ma znaczenia z punktu widzenia przedmiotu postępowania bowiem do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy konieczne było ustalenie , czy powódka skutecznie uchyliła się od skutków prawnych swego oświadczenia woli i czy w momencie składania oświadczenia dotyczącego rozwiązaniu umowy o pracę była w ciąży .

Sąd natomiast pominął zeznania świadka S. S. z uwagi na to ,że jego twierdzenia zostały podważone opinią biegłego sądowego a ponadto podważają wyniki obiektywnych badań tj pomiaru hormonu beta HCG z których wynika ,że powódka w dniu 12 czerwca 2015 r mogła być maksymalnie w 4 tygodniu ciąży

Sąd podszedł do zeznań powódki z duża ostrożnością z uwagi na to, że były one niekonsekwentne A.– C. bowiem często zmieniała zdanie co do tego w jakich okolicznościach , kiedy i o czym zawiadomiła pracodawcę.

Co do zeznań samego pozwanego to należy wskazać ,że w ocenie Sądu były one zasadniczo konsekwentne i spójne dlatego w przeważającej części zostały zweryfikowane pozytywnie.

Niezależnie od tego wskazać należy ,że Sąd dokonując oceny materiału dowodowego głównie skupił się na dokumentach oraz opinii biegłego sądowego, która w ocenie Sądu była rzetelna a ponadto nie została skutecznie podważona przez żadną ze stron postępowania.

Niewątpliwie jest w niniejszej sprawie ,że A.– C.złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę na zasadzie porozumienia stron z powodu ciąży, która co jest bezsporne , w momencie jego składania już nie istniała. Powódka złożyła je po rozwiązaniu umowy o pracę tj. w dniu 27 sierpnia 2015 r a umowa rozwiązała się z końcem lipca 2015 r .

Wątpliwości budzi czy powódka była w momencie podpisywania tego oświadczenia w ciąży. Na dowód tego złożone zostało do akt zaświadczenie lekarskie z którego wynika ,że powódka w dniu 20 maja 2015 r była w 6 tygodniu ciąży co oznaczałoby ,że w dniu 29 kwietnia 2015 r była już w odmiennym stanie.

Prawdziwość tego zaświadczenia podważa opinia biegłego sądowego , który przede wszystkim zarzucił dokumentacji lekarskiej prowadzonej przez lekarza S. S. brak podstawowych informacji dotyczących opisu badania ginekologicznego oraz wyniku badania ultrasonograficznego zgodnego z rekomendacjami Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego. Te braki skutkowały tym ,że biegły nie był w stanie określić czy powódka w dniu 29 kwietnia 2015 r była w ciąży . Jednocześnie wskazał ,że w oparciu o wynik beta HCG można domniemywać ,że powódka była od 10 dnia do 4 tygodnia ciąży. Biegły jednocześnie zastrzegł , że na podstawie wyników tego badania można stwierdzić jedynie spadki poziomu tego hormonu natomiast nie można jednoznacznie stwierdzić ,że mamy do czynienia z poronieniem ciąży.

W świetle powyższego w ocenie Sądu wskazać należy, że materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy pozwala co najwyżej na ustalenie, że A. – C. w czerwcu mogła być maksymalnie w 4 tygodniu ciąży. Co oznacza, że na moment składania oświadczenia woli nie mogła być w stanie odmiennym. W takim zaś przypadku nie można mówić o jakiegokolwiek wadzie oświadczenia woli. Stanowisko powódki zmierzało bowiem, w związku z zajściem w kolejną ciążę, do ochrony tej istniejącej.

Wskazać należy, że art. 177 § 1 KP stanowi, że pracodawca nie może wypowiedzieć ani rozwiązać umowy o pracę w okresie ciąży, a także w okresie urlopu macierzyńskiego pracownicy, chyba że zachodzą przyczyny uzasadniające rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia z jej winy i reprezentująca pracownicę zakładowa organizacja związkowa wyraziła zgodę na rozwiązanie umowy. Z literalnego brzmienia tego przepisu wynika, że pracodawca nie może skutecznie złożyć pracownicy oświadczenia o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umowy w okresie, kiedy jest ona w ciąży. W orzecznictwie przyjmuje się jednak, że nawet skuteczne wypowiedzenie umowy pracownicy, która nie jest w ciąży, nie może spowodować rozwiązania umowy o pracę, jeżeli pracownica zajdzie w ciążę w okresie wypowiedzenia. Tej kwestii dotyczy wyrok wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2001 r. I PKN 330/00 a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 1995 r., I PRN 23/95 (OSNAP i US 1995 nr 22, poz. 276), w którym stwierdza się, że wynikający z art. 177 § 1 KP zakaz rozwiązywania umowy o pracę z pracownicą w okresie ciąży obowiązuje również w sytuacji, gdy zaszła ona w ciążę w okresie wypowiedzenia.

W niniejszej sprawie rozwiązanie umowy nastąpiło na podstawie porozumienia stron, w którym strony dowolnie ustaliły termin zakończenia stosunku pracy. Okres, który biegnie od daty zawarcia porozumienia do ustalonego przez strony terminu, nie jest okresem wypowiedzenia.

Wskazać należy, że przepis art. 177 § 1 KP nie zakazuje rozwiązania umowy o pracę w okresie ciąży za wypowiedzeniem dokonany przez pracownicę ani za wzajemnym porozumieniem stron. Pracownica ma tu pełną swobodę i jeżeli wiedząc o stanie ciąży składa oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę lub zgodzie na jej rozwiązanie za porozumieniem stron, nie może kwestionować skuteczności rozwiązania umowy. Problem występuje wówczas, gdy pracownica składa takie oświadczenie będąc w ciąży lecz nie mając świadomości o swoim stanie. W takiej sytuacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego dopuszcza się możliwość uchylenia się przez pracownicę od skutków prawnych oświadczenia woli jako złożonego pod wpływem błędu. W wyroku z dnia 19 marca 2002 r., I PKN 156/01 (OSNP 2004 nr 5, poz. 78) Sąd Najwyższy stwierdził, że pracownica, która nie wiedząc, że jest w ciąży, złożyła oświadczenie woli zmierzające do rozwiązania umowy o pracę może się uchylić od skutków tego oświadczenia niezależnie od tego, czy błąd został wywołany przez pracodawcę, czy wiedział on o błędzie lub mógł go z łatwością zauważyć. Pogląd ten został powtórzony w wyroku z dnia 11 czerwca 2003 r., I PK 206/02 (OSNP 2004 nr 16, poz. 278). Jednakże w takiej sytuacji podstawą prawną roszczeń pracownicy nie jest przepis art. 45 KP, zatem nie orzeka się o przywróceniu do pracy. Jeżeli nastąpiło skuteczne uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, uznaje się, że stosunek pracy nie został rozwiązany i trwa nadal.

W niniejszej sprawie jednakże, w ocenie Sądu, w przypadku powódki uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli nie było możliwe, gdyż zawierając porozumienie z pozwaną nie była w ciąży. Nie można zatem mówić o działaniu pod wpływem błędu. Nie ma również innej podstawy prawnej do reaktywowania stosunku pracy. W wyroku z dnia 3 lutego 1993 r., I PZP 72/92 (niepublikowanym) Sąd Najwyższy stwierdził, że przepis art. 8 KP nie stanowi podstawy dla domagania się przez pracownicę, która w dacie składania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę nie była w ciąży, a zaszła w ciążę po tej dacie, ustalenia, że umowa o pracę trwa nadal. Nie było zatem podstawy prawnej do uwzględnienia roszczeń powódki, gdyż przepis art. 177 § 1 KP nie daje podstawy do uznania za niezgodne z prawem rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron zawartym z pracodawcą przez pracownicę, która nie była w ciąży, a zaszła w ciążę przed określonym w porozumieniu terminem rozwiązania umowy.

Niezależnie od tego podkreślić należy, że strona może uchylić się od skutków prawnych oświadczenia woli pod wpływem błędu w którym przebywa w momencie jego składania. W związku z czym nawet gdyby przyjąć, że A. C. była w ciąży w dniu podpisywania porozumienia to tej ciąży na moment składania oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych, już nie było. Co oznacza, że w tym czasie nie było już podstawy do jego złożenia. Gdybyśmy więc

obecnie przyjęli że powódka skutecznie się uchyliła to de facto prowadziło by do ochrony nieistniejącej ciąży bowiem tak jak już wcześniej wskazano nie ma podstawy prawnej do uznania za niezgodne z prawem rozwiązania umowy o pracę za porozumieniem stron zawartym z pracodawcą przez pracownicę, która nie była w ciąży, a zaszła w ciążę przed określonym w porozumieniu terminem rozwiązania umowy.

Biorąco powyższe pod uwagę Sąd oddalił powództwo A. – C.o ustalenie stosunku pracy na podstawie art. 189 kpc a contario .

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. . 98 kpc w zw. z § 11.1 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ( Dz. U. z 2013 r poz. 490 z późn.zm.)

Jednocześnie Sąd obciążył powódkę wydatkami w postaci kosztów opinii biegłego oraz zwrotu kosztów dojazdu na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 5.1. pkt.2 usta o kosztach sądowych w sprawach cywilnych .